

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Ponitur primum fundamentum pro privativo peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Et c. Similiter D. Bonaventura in 2. d. 42. a. 3.
q. 1. *Etsi averso det conversioni, quod sit peccatum, conversio tamen dat aversioni, quod sit tale peccatum.*

22. Dices: Ex quo peccata formaliter distinguuntur, ex eo etiam formaliter constituuntur, idem quippe est formaliter constitutum, quod formaliter distinctum: atqui peccata per positivum transcendentalem ordinem ad objectum à se invicem formaliter distinguuntur: ergo etiam per eundem ordinem formaliter constituuntur.

Respond. ut prius dist. maj. eo formaliter constituuntur in esse talis determinati peccati concedo; in esse peccati ut sic, nego.

Instabis. Id, quo peccatum formaliter constituitur in esse talis peccati, non pertinet ad materiale, sed ad formale peccati: sed hoc ex concessis est ordo positivus ad objectum: ergo adhuc formale peccati est ordo positivus ad objectum. Respond. dist. maj. pertinet ad formale peccati concretè & specificativè sumpti, concedo; ad

formale peccati abstractè & reduplicativè sumpti quantum ad rationem peccati, nego: nam illud ordo & tendentia comparative ad ipsam malitiam, adhuc se habet tanquam aliquod substantivum ipsius.

Ad 4. testimonium nego utramque conclusionem. Non enim S. D. dicit, aliquem propter peccatum puniri, quia per suam actionem, aut illud medietate, sed quia in sua actione causat nihilum, quod nihil aliud est dicere, quam peccatorem id eo puniri, quia per suam voluntatem defectuosum rationis iudicio regulatam ponit actionem defectuosam, ita ut ille defectus [quem S. D. appellat nihilum, quia est privativus] una cum ipsa actione procedat à voluntate defectuosa; adeo ut ipsa voluntati tanquam effectivo principio respondeat illud omne quod est in actu physicam, sicuti tanquam principio defectivo & privativo respondeat illud omne, quod est in actu deforme & defectuosum.

ARTICULUS III.

An formalem malitiam peccati consistere in privatione debitæ rectitudinis sit probabilius ex ratione?

SUMMARI A.

1. Prima ratio pro privatio peccati petita ex intrinseca natura defectus.
2. Depellitur responso Adversariorum.
3. Confirmatur paritate peccati habitualis.
4. Ratione principii privativè defectivi.
5. Ab absurdo.
6. Fundamentum Theologicum ex incausabilitate à Domino DEO.
7. Impugnatur principalis distinctio Adversar. de sensu implicito & explicito.
8. Tanquam diffinis doctrina Concil. & PP.
9. Non potest esse tantum distinctio quoad conceptum explicitum.
10. Hac distinctio non subtrahit divinam causalitatem formalem deformatem peccati.
11. Altera responso adversariorum.
12. Impugnatur.
13. Positiva tendentia in objectum prohibitum non fundat privationem peccati.
14. Quomodo illa privatio ponatur per accidens?
15. Perfectiones vitalitatis, libertatis &c. etiam quæ tales sunt à DEO.
16. Impugnatur fictitia præciso Divina causalitatis ad extra.
17. Paradoxa paritas à Mysterio SS. Trinitatis.
18. Retorquetur.
19. Directè solvitur.

§. I.

Ponitur primum fundamentum pro privatio peccati.

1. **F**undamentum primum in prædictis insinuat, est: Omnis defectus formaliter constituitur per absentiam & privationem perfectionis debitæ: sed peccatum & malum morale est quidam defectus moralis: ergo formaliter constituitur per privationem moralis perfectionis sibi de-

bitæ. Major, quæ probari potest inductione omnium defectuum tam naturalium, quam artificialium, etiam hac ratione probatur: Vel entitas positiva habet omnia sibi in suo genere debita, vel non habet; si habet, eo ipso concipitur perfectum; quia perfectum est, cui nihil sibi in suo genere debitum deest; si non habet, per hoc ipsum per se primò concipitur defectuosum, quod aliquid perfectionis sibi debitæ deest, & hoc utique est privatio: atqui perfectio actui humano in genere moris debita est reductio moralis: ergo actus peccati per hoc formaliter constituitur defectuosus, quod ipsi desit perfectio, adeoque quod sit privatus morali reductio.

Dices iterum: In signo antecedente privationem actum peccati concipi defectuosum contrariè, non privativè: sed præter impugnationem hujus distinctionis superius adductæ contra est quod intrinsecè in seipso est malum & intrinsecè in seipso caret perfectione sibi debitæ, non tantum contrariè aut causaliter, sed formaliter privativè est defectuosum; sic enim malum tantum naturale, quam artificiale & intrinsecè tale constituitur per defectum privativum perfectionis sibi debitæ: aut enim habet omnia sibi debita, & est perfectum, aut non habet, & quæ ratione non habet, habet privationem alicujus debitæ perfectionis; atqui peccatum pro omni signo quo concipitur formaliter in ratione peccati, est in seipso intrinsecè formaliter malum, & intrinsecè in seipso irreductum carens perfectione morali sibi debitæ, Deo odibile, inideabile, improductibile à DEO, irreferibile in DEUM: ergo etiam est privativè defectuosum.

Confirmatur primò. Peccatum habitualis, quia est macula & deformitas habitualis, formaliter consistit in privatione honestatis & reductio-

divinis habitualis: ergo quia peccatum actuale est quaedam deformitas actualis, consistit formaliter in privatione debitæ rectitudinis actualis.

4. Confirmatur secundò. A principio privativè defectivo quâ tali habetur etiam effectus seu terminus privativè defectivus: atqui peccatum procedit à principio formaliter & privativè defectivo, nempe à voluntate destituta debitâ regulâ practicâ rationis: ergo est defectus formaliter privativus. Major constat inductione: nam à principio respectivo quâ tali procedit effectus respectivus, ab absoluto absolutus, à positivo positivus.

5. Confirmatur tertio. Malitia peccati non potest sequi ex vi alicujus entitatis positivæ: ergo multò minus potest formaliter consistere in positivo, & identificari cum illo. Antecedens probatur: si malitia sequeretur ex vi positivæ entitatis, tunc DEUS esset causa peccati formaliter: sed hoc dicere est impium & damnatum à Trid. sess. 6. can. 6. Sequela probatur: quia qui est causa causæ formaliter, etiam est causa causari: sed si malitia peccati sequitur ex vi entitatis positivæ, tunc DEUS est causa causæ peccati formaliter, nempe entitatis, ex vi cujus peccatum sequitur: ergo etiam esset causa peccati formaliter; sicuti, si ex vi denegationis aut subtractionis gratiæ sequeretur peccatum, DEUS, qui subtrahit gratiam, esset & diceretur causa peccati.

§. II.

Alterum fundamentum Theologicum.

6. Ratio secunda principalis & Theologica est: Omnis entitas positiva præter DEUM est à DEO: peccatum formaliter non est à DEO: ergo peccatum formaliter non est entitas positiva. Maj. nemo Catholicorum DD. negat, minor constat ex Trid. sess. 6. can. 6. ergo.

Confirmatur primò, quicquid positivæ entitatis in tempore ponitur, illud est ideatum in æternâ DEI scientiâ causatrice rerum: sed est impossibile, ut formale peccati sit ideatum in scientiâ æternâ DEI, rerum omnium causatrice: ergo. Majorem suppono ex communi præsertim Thomistarum in Tract. de DEO uno. Min. verò probatur: quicquid est ideatum in DEI scientiâ rerum causatrice [ut argumentatur Illustrissimus Reding] ad illud scientiâ DEI habet se affirmativè & positivè, non negativè, vel averfativè; ideoque pertinet ad scientiam approbationis sitque objectum voluntatis beneplaciti: sed ista de formali peccati verificari non possunt: siquidem hæc scientiâ & voluntas beneplaciti est tantummodo de bonis; formale verò peccati est essentialiter malum & objectum divinæ abominationis, nec cadit nisi sub scientiam & voluntatem permissionis, veluti loco citato dictum est: ergo.

Confirmatur secundò. Quamvis materia prima in Thomistarum sententia careat omni proprio actu, nec sit ratione sui appetibilis, tamen quia est vera positiva entitas, verè causatur à DEO, estque participatio entitatis divinæ: ergo æque formale peccati causatur à DEO, estque participatio entitatis divinæ, si consistat in positiva & quidem actuali entitate, eamque essentialiter includat.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

Respondent Adversarii primò. Omne ens positivum est à DEO, & ideatur in scientiâ affirmativa seu approbativa DEI, secundum rationem entitatis & bonitatis in ipso transcendentaliter ac implicite inclusam, concedo; secundum omnem rationem etiam explicitam ipsius, nego: sed peccatum formaliter non est à DEO, secundum rationem implicitam & transcendentalem entis, nego; secundum rationem explicitam deformitatis & malitiæ, concedo, & nego consequentiam.

Sensus distinctionis est, quòd quidem deformitas malitiæ sit aliquid positivum identificatum cum entitate adûs; formalitas tamen deformitatis sit virtualiter secundum conceptum explicitum & implicitum distincta ab ipsa entitate, quemadmodum ens, unum, verum, bonum inter se distinguuntur, & ita entitas quidem implicite inclusa in deformitate peccati sit à DEO; formalitas tamen deformitatis & malitiæ explicita non sit à DEO.

Sed contrà est primò: quòd hic modus respondendi non est conformis doctrinæ Concilii PP. & DD. antiquorum universim negantium, DEUM esse authorem peccati quoad formale ipsius: secundum hanc autem doctrinam esset author etiam quoad formale, & tantum non quoad conceptum explicitum.

Contrà est secundò: Vel ponis intrinsecam distinctionem virtuales inter entitatem & deformitatem formalem peccati, vel tantum connotativam & extrinsecam. Non intrinsecam; siquidem illius fundamentum est intrinseca perfectio, & eminentia entitatis, ut fatentur Salmanticenses, quæ in peccato seu malo morali nullum habet locum. Si verò extrinsecam, tunc alia esse non potest, nisi propter connotationem diversi principii, in quantum peccatum, ut est entitas, sic connotat principium effectivum; ut est malitia, sic connotat principium defectivum. Atqui hæc connotatio probat distinctionem realem, non virtuales: ergo nulla est hæc distinctio virtualis. Subsumptum probò: A principio quâ defectivo non sequitur nisi effectus privativus, cum defectuositas ex parte principii sit etiam privativa, ut jam primò ostensum est: ergo si malitia distinguitur ab entitate peccati propter connotationem principii defectivi, distinguitur ab illo tanquam effectus privativus ab effectu positivo, adeoque tanquam non ens ab ente: sed hæc est realis non virtualis distinctio: ergo. Anteced. confirmo ab exemplis: tibia quâ curva, h. e. privata naturali rectitudine & conformitate, causat claudicationem non quatenus motus est, sed quatenus carens debitâ rectitudine & conformitate ad exigentiam potentiæ progressivæ, manus ut destituta regulis scribendi causat scriptionem, non ut scriptio est, sed ut est privata debitâ rectitudine characterum, & conformitate ad regulas scribendi: ergo pariter voluntas ut destituta rectâ regulâ rationis causat peccatum non ut effectus est & positiva tendentia, sed ut est privativus defectus & carentia moralis rectitudinis.

Contrà est tertio, quòd datâ non concessâ hæc

La 2

virtuali